

Hur värnar samhället om hälsa, trygghet och stabilitet för de yngsta placerade barnen?

Anna Norlén

leg psykolog, leg psykoterapeut

Verksamhetschef, rektor

Ericastiftelsen

Doktorand, Karlstad universitet

Vad behöver barn?

- **Lyhörd omsorg** - någon som märker och svarar på barnets behov och sätter det före sina egna. Ger grundläggande tillit.

"Det finns någon där för mig"

- **Skydd från fara och skräck** - en trygg bas att utforska världen ifrån.

"Min mamma/pappa tar hand om mig, jag behöver inte vara rädd"

- **Emotionell reglering** – lugn och tröst ger grund till egen förmåga (självreglering). Närhet till andra associeras till positiv erfarenheter.

"Det kommer att ordna sig, det kommer att bli bra igen"

"Jag klarar en del svåra saker själv"

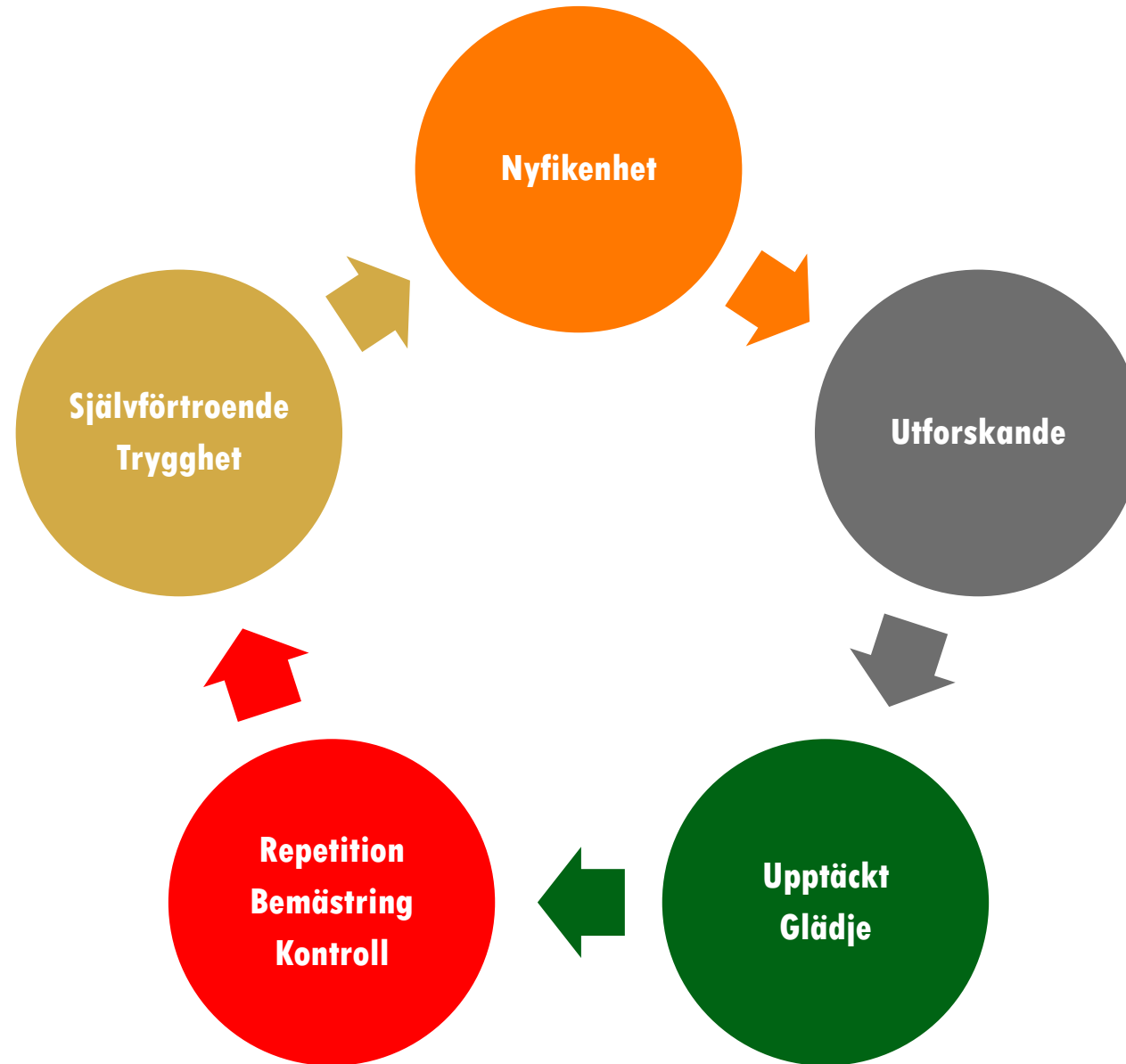
Vad krävs av omsorgspersoner?

- **faktisk förmåga att skydda barnet från fara och massiv stress. Läsa av och prioritera barnets behov, anpassat till omgivningen.**
- **tro på sin kapacitet att skydda barnet, ge det som behövs nu och i framtiden**
 - **tilltron är grunden till förmågan att skydda, lugna och trösta och att sätta gränser på ett följsamt och klokt sätt utgår**

Omsorgspersonen ska fungera som en skyddande sköld för barnet - mentalt och fysiskt

Trygghet är utgångspunkten för utveckling

Vad hämmar barns trygghet och utveckling?

- **fara, skräck, oro, rädsla, otrygghet – svåra påfrestningar och trauma**
- **avvisande, fördömande, kritik**
- **bristande stöd, uppmuntran, bekräftelse och validering**
- **separationer från omsorgspersoner kan orsaka massiv stress hos små barn, särskilt oförberedda, uppslitande och långvariga**

Bedömning utifrån barns situation, upplevelser och behov – hur?

- **välja och planera modell för bedömning**
 - **hur kommunicera med barn? - öppna tekniker, strukturerade intervjuer, formulär**
- **ge information till barn om bakgrund, nuläge, planering och beslut - anpassad till ålder och utvecklingsnivå**
- **utforska barnets erfarenheter, frågor, syn på sin situation och livsomständigheter**

Kommunikation med små barn

- **upplever barnet att det är tryggt att prata och berätta? Skam, hot, hemligheter, oklara konsekvenser gör det svårt att kommunicera**
- **barns berättelser och kommunikation (lek, beteende) kan vara svårt att förstå – torftigt, undvikande, splittrat, rörigt...**
- **tillför kompetens till bedömningen**
- **samla information från förskola, skola, fritidsverksamheter, hälso- och sjukvård, närstående**
- **Riskbedöm: risker i nuläget och kort perspektiv påverkar små barns hälsa och utveckling mer än risker på lång sikt**

Utgångspunkter för beslut, stöd och behandling

- **Skydda barn från toxisk stress, som oförberedda/tvingande separationer, kränkningar, hot, våld, konflikter – RISK!**
- **Stärka föräldraförmågor, anknytnings- och omsorgssystem, kunskap om barns behov samt öka tilliten/omsorgsförmågor**
- **Utveckla samarbete och "co-parenting"**
- **Kvailificerat stöd och behandling kan behövas**
- **Förändringar tar tid och kräver ofta aktivt stöd**

Målsättning

stärka barnets upplevelse av

skydd

bekräftelse

begriplighet

mening

delaktighet

kommunikation

hopp

**Att barnet ska kunna fortsatt utvecklas, lära
och leka**

